

EGYENLŐSÉG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV. Károly-körút 20.

hová minden küldemény intézendő.

TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTI

BOGDÁNYI MÓR

Előfizetési feltételek:

Egész évre házhoz küldve . . . 8 ft.

Félévre . . . . . 4 "

Negyedévre . . . . . 2 "

Egyes szám ára 16 kr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Mit tanuljunk?

Rendkívül fontos, de egyuttal, fájdalom, rendkívül elhanyagolt is a pillanat, amely előtt állunk. A legnagyobb nyugalommal, minden megerőltetés és utángondolkodás nélkül születnek meg az elhatározások, a melyeket minden szülőnek meg kell tenni most: az iskolaév kezdetén. Midőn a tantermeket megnyitják, és az állampolgárok az ő legdrágább kincseiket, jövő sorsunknak biztató kedves zálogait az iskolába küldik, hogy az életre előkészítő tudományokat elsajátítsák, talán kényelemből ugyan, de a legtöbbször mégis elfelejtenek arra gondolni, hogy a gyermek iskolába küldése már elhatározó lépés arra nézve, hogy a leendő honpolgár minő életpályát választson, minő életpályára kényszerüljön. Pedig hányszor történik meg, hogy az élet viharai az egyes egyéneket eddigi helyzetükből, viszonyaikból kiszorítják, új életpályát keresni kényszerítik és éppen ekkor jönnek arra az öntudatra, hogy ahhoz a pályához, a melyhez tehetséget éreznek magukban, nem fordulhatnak, mert hiányzik hozzá a szükséges szellemi előkészület, a képesség. Az iskola az élet előkészítője, és éppen ezért éppen az iskolaévek megnyitakor a legalkalmibb, a legszükségesebb a választandó életpályákat megvizsgálni, azokkal foglalkozni.

A gyermeknevelés és tanítás megkezdésénél a család keretén kívül álló egyén alig adhat tanácsot. Itt érvényesülnek a speciális viszonyok. Az általános viszonyok megfigyelése azonban mindemellett is mintegy kötelességnek tünteti fel, hogy ne a gyermeknevelésről, de egyáltalán a választható életpályákról az időszakai sajtó elmondja az ő nézeteit.

Különösen szükséges ez a zsidóknál, mert minden hazafias és társadalmi lelkesültség mellett az okadatolatlan, az értelmetlen gyűlölség még mindig külön kasztnak tüntet fel benünket és így ha hivatásunkat jól akarjuk felfogni, nemcsak arra kell ügyelnünk, hogy melyik pálya ad a meglevő körülmények közt legbiztosabb és legkényelmesebb existenciát, hanem vigyáznunk kell arra is, hogy melyik pályán van legtöbb kilátás arra, hogy előhaladásunk nem fogtőle idegen elemek behatása, a karata, a presziója alatt állani. Amily botorság volna a megélhetési feltételeket már előre is mások kényétől, kedvétől függővé tenni, épp úgy okadatoltnak tünik fel, hogy már előre gondoskodjunk úgy a magunk, mint gyermekeink részére arról, hogy életküzdelmekben semmiféle idegen befolyás, ide-

gen akarat, legalább állandóan és hosszú időre, zavaróan be ne folyjon.

Ha végig tekintünk az élet szinpadán, ha figyelemre méltatjuk azokat a jelenségeket, ahol a protekciónak sikerül tétlenségre kárhozottatni, sőt sokszor elzúlni a legszebb tehetséget, a legbuzgóbb akaratot, lehetlenség, hogy fel ne tűnjék, ki ne válják az ezer és ezerféle hivatás közt kettő, a kereskedő, és újabb időben a katona helyzete.

A zsidóság ellen az irigy ostobaság szereti vádként felhozni azt is, hogy a zsidó dominálja Magyarországon a kereskedelmet. Hogy mennyiben van igaza e vádnak, mennyiben nincs, annak okát nem kutatjuk, hanem nyíltan kimondjuk, hogy ez jól van így, ez örvendetes dolog és ez újra csak a zsidóság tapintatáról, belátásáról, életerejéről tanuskodik, mert a kereskedelmi téren találjuk a legnagyobb függetlenséget, a kereskedőség az, hová, hogy bejusson valaki, nincs szüksége protekcióra, hanem érvényesül az egyéni tehetség, az egyéni erő legteljesebb korlátlanágban. És meg van az a nagy előnye, hogy az előkészítő tudományok is a legnagyobbbrészt könnyebben, kevesebb fáradsággal és sokkal intenzivebb univerzalitásban sajátíthatók el, mint egyéb pálya előkészületei. E pálya egyéb előnyeiről nem hivatásunk ez alkalommal szólni, mert e pálya ugyanis sokkal jobban ismeretes minden mellékkörülményeivel, mintsem szükség volna egyéb óhaj kijelentésére, mint hogy igen is, **ő r i z z ü k é s n ö v e l j ü k u g y m a g u n k b a n, m i n t g y e r m e k e i n k b e n a z e l ő s z e r e t e t e t, a v o n z a l m a t i r á n t a.**

Van ezenkívül azonban még egy pálya, mely nem érdemli meg azt az elhanyagoltatást, a melyben része van; az a pálya, melyben egy ideig részt venni törvényes kötelességünk és így a hozzáférhetés nemcsak lehetséges, hanem okvetlen szükség, a mely pályán való előhaladás megnyitja az előttünk levő zárat, a fejedelem ajtajától le minden-hová; mely tisztességgel és tekintélylyel jár és mégis a rajta való előmenetel nem függ protekciótól, nem függ pártfogástól, hanem a sikert minden körülmények közt az egyén erkölcsi sulya, képzettsége és tisztán személyes tulajdonai adják meg, mégis boldogulhat rajta a vagyontalan csak éppen úgy, mint a gazdag és ez — a katonai pálya. Nemcsak a honvédelem kötelességének elméleti fejtegetése, de azok a nagy, végtelen előnyök, a miben a katona részesül, teszik kívánatossá e pályát, a mely ha veszélylyel volna is, de csakis háboru esetén, összekötve, e veszély alig számbavehető azokkal az előnyökkel szemben, a mit e

pálya a tehetséges, az igyekező férfinak nyujt. És mégis el volt eddig hanyagolva, sőt engedték, hogy ez elhanyagoltatásból is vádat kovácsoljanak ellenünk, engedték, hogy azokból a tisztességekből és hasznokból, a melyek csakis e pályán fejlődnek, vagy semmi, vagy csak halavány és gyér sugár essék mireánk. Ennek meg kell változnia.

Az az intelligens erő, melyet annyira irigyelnek tőlünk, okvetlen és rövid idő alatt sikereket, óriási tekintélyt bir kivívni a katonai pályán hit sorsosaink részére; hiszen e tekintetben már gyakorlati példát is szép számmal mutat fel az élet, és eltekintve az egyes esetektől, minő erkölcsi diadal volna az, ha ott is elfoglalnánk azt a helyet, a mely a zsidóságot intelligenciájánál és száma súlyánál fogva megilleti; mennyi változást idézne elő még minden társadalmi viszony közt is az a bizonyosság, hogy a zsidóság nemcsak képesített-ségét mutatta ki e téren, de komoly akarata is van érvényesíteni tehetségeit oly mérvben, a mennyiben csak lehetséges. De el lehet-e rövid hirlapi cikk keretében számítani mindazon előnyöket, a mik ezzel össze vannak kötve, azokat az anyagi és társadalmi nagy változásokat, a miket e tér kiaknázásával elérhetnénk. Valóban itt a legfőbb ideje, hogy figyelmünkkel ez oldal felé is forduljunk és érvényesüljünk itt is. A dicsőség utját ne engedjük elzárni előttünk akkor, midőn arra rálépni kötelességünk is. Gondolkodjunk behatóan erről, különösen akkor, midőn elérkezik a pillanat, a midőn gyermekeink jövő sorsa fölött döntő lépést kell tennünk. Önmagunknak egyenként és önmagunknak az egész összeségben teszünk ezzel kiszámíthatlan szolgálatot.

Dr. G.

A vallásreformáló humbug.

E héten ismét kell foglalkoznunk ezzel a haszontalan dologgal. Nem teszszük örömet, mert azokra a szerencsétlen flótásokra nézve, kik ellen felszólalunk, végtelen megtiszteltetés, hacsak egy szót is pazarlunk rájuk. De lehetetlen őket végkép ignorálni, s habár jól tudjuk, mily nagy kiűntetés az, ha mi azt a reformáló kompániát említésre méltatjuk, hirlapírói kötelességünk mégis

kötelességünké teszi, hogy néhány szóval aposztrofáljuk azokat az érdemes apostol urakat.

Első sorban arra akarjuk figyelmeztetni, hogy apostoloknak h a z u d n i nem szabad. Már pedig a hitujítás balekfogdosó szenzáljai, úgy látszik, újabb szereplési körükben sem tudnak megválni a füllentés dicső szokásától.

Hiszen, ha csak egyszer-kétszer esnék meg rajtuk napjában, mi meg sem említenők, mert hát a közönség jól tudja, hogy a fele sem igaz annak, a mit beszélnek; de azt már csak nem lehet megjegyzés nélkül hagyni, mikor hitujítólétükre szegény hitrokonaik jóhiszeműségét a hazugságok egész özönével elárasztják.

Számos oldalról ugyanis arról értesítenek bennünket, hogy a vallásreformáló kompánia házaló apostolai azzal akarnak csatlósokat szerezni, hogy a kiszemelt áldozat elé hosszú névlajstromot tartanak, melyben igen előkelő és jóhangzású hitrokona nevei vannak felsorolva. Természetes, hogy e férfiak egyike sem sejtí, mily visszaélést üznek szeplőtlen neveikkel. A könnyen hívó nem látja a humbugot és lépre megy — mert hát ha olyan «hires emberek» is csatlakoztak, akkor neki sem szabad elmaradnia. Hanem már kisült a turpisság, mert némelynek már tudomására jutott ez üzelem és most határozottan tiltakozik azon feltevés ellen, mintha neve tudta és beleegyezésével került volna az említett lajstromba.

Dr. Szigeti Márton, Somogyi Ede és Gr. miniszteri osztálytanácsos e lapok szerkesztője előtt határozottan kinyilatkoztatták, hogy nekik sejtelmük sem volt arról a szerepről, melyet a vallásreformáló kompánia nekik kiosztott és hogy ők távolról sem hajlandók ősi vallásukat újpesti reczipék szerint megváltoztatni.

Felemlítjük e tényeket, hogy hitrokonaink teljes képet nyerjenek arról a «reform-mozgalomról», mely állítólag a fővárosban megindult.

Persze, hogy azok a hitrokona, kik távol a szinpadtól látják lezajlani a reform-komédiát, azt hiszik, hogy a tervezett hitujításnak mégis csak lesz eredménye és könnyen engedhetnének az ujítási ágensek rábeszéléseire. Figyelmeztetjük tehát, hogy ne higgyenek e furfangos apostoloknak, mert

TÁRCZA.

Rabulánszky ur.

— Az „Egyenlőség“ eredeti tárczája. —

Mint a haldokló fájdalmas nyöszörgése, hangzik fel a keserű panasz, hogy pusztul a nemesség, hervad a nemzet virága, az ősök vérével áztatott rögön földönfutóvá lesz a késő ivadék; korán tűnt fel a szabadság és egyenlőség napja, áldás helyett kárhozat volt méhében, égető hevével leperzselte a hét szilváának utolsó lombjait és most koldusbotot faraghatna ágaiból a gentry, ha nem lenne büszke, és vándorbotot — ha elhagyatottságában is nem ragaszkodnék híven a mostohává lett édes anyához!

A mit török, tatár el nem pusztíthatott, azt ti romboljátok le: szabadság, jogegyenlőség. Oh, mily rutul háljátok meg az értetek ontott vért!

Meg-megzendül a végzetes dobszó, a törvény szolgájának harsány szavát szomorúan visszhangozzák az ősi falak: egyszer, kétszer! senki többet? háromszor! és «idegen lett a magyar itthon.»

Mert ime Rabulánszky András, a kopaszházi virágzó kuriának hatalmas ura, sem a nemzetes és vitézlő, sem pedig — és ezt busongó hazámfiainak enyhítő vigaszul említem meg — az új nemeselek közé nem tartozik.

Minden valószínűség szerint a szerencsétlen lengyel

nemzetből szakadt ide hozzánk, de fájdalom, e dicső nép «fényes» tulajdonaiból vajmi keveset hozott magával.

Igy pl. szereti a szabadságot, de csak a mennyiben úgy lehet értelmezni, hogy neki minden — másnak semmi sem szabad.

Fukarsága közmondásos, de ha valakit megbosszanthat, vagy mint ő szokta mondani, lefőzhet, egész a pazarlásig fényűző. Patvarkodási viszketege a legvérmesebb prókátor pörszomját is kielégíti.

Tiszteli az alkotmányt, de csak a mennyiben jogokat ad. kötelességeket R. ur nem ismer.

Híven e részben vallott elveihez, minden évben részt vesz a községi előljáráóság megalakításában; áll pedig ez abból, hogy R. ur kikiáltja magát bírónak, Pétert kisbírónak, Pált közgyámnak, számadó pénztárnokra Kopaszháznak már régóta nincs szüksége.

Gondoskodik községének jövőjéről. Mint bíró hivatalba érzi magát elrendelni, hogy azt a bizonyos dolgot, melynek illata a nemzetgazdásznak kedvesebb, mint az ibolyaé, nem szabad a szomszéd falu zsidó árendásának eladni, hanem az ő földjére kell díjmentesen szállítani nehogy — ipsissima verba — a községi föld kimerüljön áldásthozó erejéből.

*

— Bátyám uram, mondá rimánkodó hangon Ófalvy alispán, csángó testvéreink haza vágnak, kegyeskedjél...

— Hadd el édes öcsém, ugyan minek fásasztanók ide szegénykéket, hisz ha éhen akarnak halni, azt bizony Bukovinában is elérhetik. Nem a d o k s e m m i t.

miként fentebb is már kimutattuk, nagyon sokat hazudnak az ipszék.

A fővárosban — ezt egész határozottan allit-hatjuk — eddig egyetlen egy számbavehető férfi sem megy ez ujitókkal, mert a kik eleinte csatlakoztak is, lassankint elpártoltak, látván a megvetést, melylyel mi ezt a reform-humbugot fogadtuk.

Hogy miért tettük, az előző számokban már alkalmunk volt elmondani. Azok a reformok, miket mi szükségesnek tartunk, a vallás alaptételeit érintetlenül hagyják és bizonyos külsőségekre vonatkoznak csupán. De ezeknek megszüntetésére nem kell reformközségeket alapítani. A meglevő hitközségek majd megteszik, ha jónak találják; ha pedig nem, hát boldoguljanak a saját faconjuk szerint. Az idő a legjobb reformátor és a legönzettelenebb. A mit ez követel, annak nem állhat ellen senki, mert csakis az időnek van joga követelni.

Azon ujitani vágyó hitrokonok megnyugtására, kik kiméletlen magatartásunk miatt netalán neheztelnének reánk, egy keresztény férfi, Reinolt ur, a híres belga publiczista cikkével válaszolunk, a ki a zsidókról többek közt ezeket írja:

«A zsidó faj a fehér fajok közt legelső helyen áll, ugy szellemi, mint fizikai tulajdonságai folytán. Az emberiség az ó-világtól három tanítót kapott: a zsidókat, mint vallás- és erkölcstanítókat; a görögöket, mint a tudomány és művészet tanítóit és a rómaiakat, mint az államtudományok tanítóit. Az utóbbi kettőtől mindent tanultunk, a mit tőlük tanulni lehetett és most csupa kegyeletből nyelv-mesterek gyanánt engedjük a gimnáziumokban tengődni. Csak a zsidó nem hagyta magát nyugdíjazni. A zsidók mai nap is tanítói a vallás- és erkölcsnek. A zsidók feladata abban áll, a keresztény népeket a praktikus erkölcsökre oktatni. Mert a keresztény vallás daczára azt látjuk, hogy a bűnök terjednek, a büntettesek szaporodnak, és hogy a felebaráti szeretet csak képmutatás. Afrikába drága pénzen hittérítőket küldenek és itthon marják egymást és éhezni hagyják a keresztényt keresztények közt. A zsidó praktikusabb: Ő is elmegy ugyan a világba, de nem prédikál ember-szeretetet szóval, hanem tettel: Zsidó zsidók közt éhen nem hal» . . . . .

A zsidó nép jelleme.

Sokat fáradoztak barátságos és ellenséges érzelmű részről a zsidó nép pszichikai sajátosságának megállapítása körül. De a pszichologia és főleg a néppszichológiának megállapítása igen nehéz dolog. Mert sokat merit az ember önmagából és nagy súlyt fektet környezetére és azt a hibát, amit egyes embernel tapasztalt, általánosítani és egy egész nép jellegeként feltüntetni szokta. De kiemelnek gyakran olyan vonásokat is, melyek többé-kevésbé minden nép tulajdonát képezik és innen van hogy olyan sokfélék a képek és jellemrajzok, melyek a zsidókról irattak, és hogy egyrészt a dicsőítés, másrészt a torzítás, sőt némelykor a valóságnak éppen ellenkezője képezi alap-hangját az egyik vagy a másik rajznak. Feledni szokták, hogy a zsidó nép szétszórtsága a különféle égaljak és országokban különféle árnyalatokat szült a zsidó nép jelleme és szellemében. Mindezekre nem reflectálnak. Mi azonban éppen ezen körülményt egyik legfontosabb átitó tényezőnek tartjuk. Erre tanít a történelem és a tények egész sora. Különösen hang-súlyozni akarjuk itt ama providentialis vezérszellemet, mely a zsidó népet a viharok közepett, mely annyi más népet elsepert, elveszni nem engedé. Eltekintünk ama első exiliumtól, mely e nép nagy részét Közép-Ázsiában visszatartotta ugyan, mely azonban a történelmi események kedvező fordultával, a zsidó nép hazatérésével és a zsidók hazájának visszaállításával végződött. A legnagyobb válság Jeruzsálemnek a rómaiak által történt második szétrombolásával állott be. Nagy részük megsemmisült, más részük rabszolgának lett eladva, a többit pedig hazájából kiűzték, és a világ minden részére szétszorták. Ily katastropha más népet tönkre tett, megsemmisített volna. De itt mutatkozott a mózesi törvény isteni hatalma. E törvényekhez való szilárd ragaszkodás tartotta fenn a zsidóságot mind e mai napig. Hiszen maga e szétszóródás a zsidó nép további fenállásának egyik feltétele volt. Ez a nép mint egységes államocská nem állhatott volna ellen ama viharoknak melyek éppen egykori hazája területén pusztítólag dühöngtek. A népvándorlás, a kereszties hadjárat végkép megdöntötték volna. Csak a rómaiak között telepedhettek le, csak itt élhették békében, mert a mongolok, tatárok, a seldschukok és törökök, ha közéjük kerülnek, megsemmisítették volna végkép. De a ké-

— Kemény a tél, ordasok czirkálnak a faluban, a szegény nép fázik . . .

— Adta parasztja! annál jobban becsüli meg nyáron a meleget — vágott közbe R. ur. — Nem adok semmit.

— A reszegieknek leégett a templomjuk, ujat szeretnének építeni . . .

—¹Én építsek templomot, hogy ők imádkozzanak benne? Jó is lenne. Nem adok semmit.

— A krasznaberki árvizkárosultak javára kérek . . .

— Még ezek is fészkelődnek. Örüljenek, hogy szárazon vitték el a hátukat. Nem adok semmit.

Az alispán nem folytatá tovább.

*

Rabulánszky ur vendégszeretete a szó szoros értelmében lekötélező. Tudják ezt nemcsak a szegény kopaszháziak, hanem érzi hét megye. R. ur nagyon jól tudja az enyém és tied közti különbséget. Két napi járó földre terjedő uradalmain bojtár-cherubinok állnak őrt s jaj annak az idegen ökörnek, mely a R. ur fűvébe harapott, mert az menten behajtatik.

A Korpás Mátyás ludjai, ugy látszik, nem birtak erről hivatalos tudomással, így kerültek a R. ketreczeibe. És mikor eljött értök a gazdasszony, az is ludjainak sorsára jutott. Szegény Korpás Mátyás nem bánta volna már a feleségét, de a libáit nagyon sajnálta, elvitte hát az öt pengő salláriumot, mert nem akarta a R. ur vendégszerető óljában tölteni az éjjelt, és a nagylelkű ur kiadta a Mátyás ludjait, no meg ráadásul a feleségét is.

A bárdonyi csizmadia legények is jól megjárták a nagyságos urral. Vasárnap délután volt, egy kis aprópénzzel felfegyverkezve, elmentek a szomszéd Kopaszházára mulatni. R. ur megsejtette, hogy mi járatban vannak a legények és dinnyére invitálta meg őket, hisz ott hever az udvarán ezer számra, nem sajnálja tőlük. A lábtümművészek előtt rehabilitálva volt R. ur, és dithyrambokat zengve a vendégszerető háziurra, ugyancsak neki láttak a pirosbélü ananászoknak. Nagy hálálkodások között már el akartak tavozni, midőn R. ur előáll egy expensnótával, melyben szörnyen feltaksálja a dinnyéit. A legényeknek nem volt elég pénzüik és így Kopaszházán maradt az ünnepi attilájuk.

*

Azt meg éppen minden gyermek elmondhatja, mily csunyan járták meg a finánczok. Nagyon felgyült a R. ur granáriumban a buza, dohosodni kezdett. Jó lett volna egy kissé felforgatni. R. ur leleményessége megtalálta a módját annak is, hogy lehet azt ingyen eszközölni. Névtelen levélben följelentette magát a fináncz-komiszáriusnál, hogy rajta, most megcsiphetik R. urat, magtárában a buza alatt rengeteg sok dohány van elrejtve. Fogta magát a biztos és husz Szapáry-bakával ugyancsak felforgatta a már csirázásnak indult buzát. Csurgott róluk a veríték és eltikkadva már-már abba hagyták a szörnyű munkát, de R. ur előrelátása csábétekről is gondoskodott. Szórványosan dohányleveleket rejtegetett a garmadádba és mikor fáradt embereink egy ilyenre akadtak, fokozott hévvel folytatták a herkulesi munkát, a felfedezés erélyre

sőbbi üldözések alatt is eme szétszóródás volt a zsidó nép létének feltétele. Don Abraham el Izsák, ki átélte a borzasztó spanyol inkuiziciót, megjegyzi, hogy szerencsére menekülhettünk egy más országba, ha az egyikben üldöztek benünket. Mily fenséges resignatio nyilvánul e szavakban. De hogy lett eme szétszóródás fennállásunk alapja? Az által, hogy négyszáz évvel Jeruzsálem eleste előtt a Palesztinából való tömeges kivándorlás megkezdődött. A zsidók százezrének átültetése Alexandriába, Antiochiába N. Sándor és utodai által, ama súlyos idők, melyek a Ptolemaeusok és Seleucidák háborúi által Palesztinára nehezdedtek, sok zsidónak kezébe nyomták a vándorbotot. Igy Kr. e. 200. évben a zsidók egy része Chinába is vándorolt, mindenütt hitközséget alapítva és békés viszonyba lépve a bennlakókkal. Sőt a szokásaikat is elsajátítottak úgy, hogy alkalmazkodhattak hozzájuk. Igy történt, hogy midőn Jeruzsálem második pusztulásakor végkép szétszórtak, már mindenhol községekre találtak, a hol letelepedhettek. De ez nem nyújtott volna elegendő gátat a teljes egybeolvadás és megsemmisülés ellen, ha a mózesi törvény isteni hatalma nem óvja meg őket. Az egy haza kapcsa helyett egy magasabb kapocs kötö össze Israel szétszórt népeit: vallástörvényeinek szelleme. Ezra, »az irástudó« symboluma e nagy jelentőségű iránylatnak, mely a zsidóságot kivetkezteté nemzeti jellegéből és vallási törvényeit a kulturalis haladás tudományává emelte. E törvények megtanulása, ismerete és e tudományok felkarolása képezte a zsidó erkölcsi és szellemi életét. Ilyen körülmények közt a zsidónép a tanítás szükségét érezve, folyton idealis czélok felé törekedett. Ez idealismusból fejlődött aztán az ima cultusa is, mely arra szolgált, hogy a zsidó emelkedett hangulatának minél többször kifejezést adhasson.

Eme haladás az egész zsidóságban általános lett és képezte a szétszórt népek nemzeti jellegét.

Mikor tehát a templom leromboltatott, mikor a nemzeti központ, Jeruzsálem porba dőlt, a zsidóság életképessége nem volt a romokba temethető. A zsidóság

buzdította őket, a csabétek új erőt öntött ellankadt karjaikba. A buza üdvösen fel lett forgatva, R. ur a markába nevetett és megkínálta a biztost egy pipa — szűz dohánynyal.

*

Szegény Jokli. Gebéjével ő is bevonult Kopaszházára. »Huzta a bőrt a fegyön, ugattak a kutyák nagyon.« R. urnak is volt egy takas nyulbőre, jó pénzért rászotta volna Joklira. Borsóztok Shylok mostoha fiának a háta, mikor a nagyságos uraság behívatta magához. Mikor R. ur látta, hogy már nem birnak megalkudni, bevittette a Jokli gebéjét és étette minden jóval. A gebe pedig zabált, míg jobblétre szenderült és Jokli, ha már nem vihetett ki nyulbőrt a nagyságos urtól, egy gebével szegényebben, de egy lóbőrrel gazdagabban intett bucsut Kopaszházának.

*

De a nemezis semmit sem hagy megboszulatlanul. A Petneházi Áron süldői nem voltak tisztában a tulajdonjog fogalmával és átcsaptak R. ur földjére. R. ur régi szokas szerint örömmel udvözlé a jövevényeket, korpában és kukoriczában fűrésztötte őket, azon szent hitben, hogy csakhamar eljő a »megváltás« órája. A kártérítés- és tartásdíjról elküldött számla azonban nagyon borsos lehetett, mert Petneházi Áronnak veleszületett élelmessége más kiegyenlítési módot keresett és talált is. Vicem pro vice, reddo tibi care vicine — gondolta magában Petneházi és zsákszámba hintette szét a kukoriczát birtokának R.-éval határos részén. És nem csatlakozott számításában: R. ur csürhéjének önzése erősebb volt éber bojtárainak mentő szándékánál. Igy szabadították ki egymást a süldő-kollegák a babyloni fogságból.

És eljövél te, átkozott jogegyenlőség, hogy megkíméld a deres malasztjaitól Petneházi Aront. *Fejér.*

azonnal felállítá tételeit és elülteté mindenfelé; a népnek meg voltak tradíciói és ezekhez szigoruan ragaszkodott. Mindezekből a providentialis mózesi törvények isteni hatalma látszik, melyet a zsidó elismert, mikor egyiptomi zsarnokai véresre verték; melyet dicsért, mikor üldözői a vörös tengerben lelték sirjukat, melyet elismert, midőn Spanyolországban bitófákat emeltek számára és a melyhez hiven ragaszkodott, mikor más fölön nyugalmat talált, csak most, midőn a középkor lidércze a cultura lángját szárnylegyintésével elsötétíti, most vannak a kik kétségbevonják ezt a providentialis erőt. — A fentebbiektől azonban kitünik az is, hogy a zsidó nép alkalmazkodása, tehetsége, életrevalósága mellé bátran oda tehetjük a zsidó nép háládatosságát is. A zsidó nép ama országok mellén, melyek befogadták, kigyóvá sohse fajult. A középkor, az ujkor zsidó honáruló nevét nem irhatja a történelem ércztábláira. Béla király által befogadott kunjaink a rajtok ejtett sértés miatt a tatárokkal egyesülten tiporták porba ama hon zászlaját, mely előbb őket befogadta, a Spanyolhonból tűzostorral kiüzött zsidók közül egy sem tért vissza honáruló ellenség élén, Spanyolország szerencsetlen napjaiban. Még most is látszik a meggyalázás vérlázító pirja a magyar zsidóság arczán, melyet egy gazemberekből álló banda ejtett, de azért mi sem haragot, sem bosszút nem táplálunk.

A zsidó nép egy másik igen jellemző sajátsága phisikai természetén alapul. És ez abban áll, hogy a zsidó minden égalj alatt megélhet, egy világrészből a másikba vándorolhat, és mindenütt családot alapít. Constatáltatott, hogy európai családok, p. o. az angolok Indiában és Egyiptomban, a hollandok Jávában 3-ik generatióban kihálnak. A zsidó nép Sibiriától a Capig el van terjedve és a születések száma mindenütt meghaladja a halálosok számát. Ezek oly phisikai tulajdonságok, melyek csak az erkölcsi tisztaságból, bölcs törvények szerinti életmódból magyarázhatók meg, valamint ama egyedül álló harmoniából, mely a férfi- és nőnem száma között van.

Visszatérünk a zsidó ama szellemi sajátságára, a mely abban áll, hogy élettörténelme folyamán oly élet-erővel birt, hogy szellemi sülyedéséből mindig megifjodva lépett elő, mikor a történelmi események kedveztek neki. Mindig képes volt a zsidó, minden időben, minden országban, az általános cultura viszonyára emelkedni, mindig birt hozzá csatlakozni, s nem egy darab föld, melyen a cultura haladt, ezt zsidó harczosainak köszönheti. Ez képezi a zsidó nép fényoldalát, mely a szomorú események sötét árnyalataiból még csak fényesebben lép elénk. Igy az alexandriai, a hellen zsidók a görög cultura-hoz csatlakoztak és ama gazdag zsidó görög irodalomnak nyomai még napjainkig is Philó, Jozefus műveiben és a sibiliai orakulumokban fennmaradtak. Fennállanak továbbá azok a gyönyörű arab költemények zsidók tollából, melyek bizonyosságul szolgáltak, hogy íróik nemcsak a kard, de a tollforgatáshoz is értettek. Emlékezzünk ama nagyszerű spanyol arab korra, arra, hogy egész a mult századig találkoztak zsidók, kik spanyol nyelven zengének. Nem kevésbbé tüntek ki a zsidók Olaszországban, hol az orvosi tudomány képviselői voltak. Eme rövid sorok elegendők, hogy a zsidó élet- és szellemerejét kétségén kívül helyezték. Oly szellemi erő ez, melynél nagyobbat más népnél alig találhatunk. Mennyivel többet használhatott volna és használna a zsidóság a világnak, ha sok lángelméjének a gyűlölet fertőiben elsenyednie nem kellene.

Aliquis.

Felekezeti ügyek.

Megigértük, hogy közzéteszszük az 1868. izr. kongresszus azon határozatait, melyek az időnkénti »egyetemes gyűlések« megtartásáról és sok egyébről szólnak, a miről — úgylátszik — az illetékes körök teljesen megfeledeztek. Az alanti szakaszok közlésével csak azt akarjuk elérni, hogy a magyar zsidóság végre átlássa, mily könnyelműen bannak biztosított jogaival, és hogy csak a mi végtelen közönyünk tette lehetségessé, hogy a magyar zsidóság felekezeti és egyházi ügyeit a zavar homálya környékezze.

Hogy a kongresszusi határozatok üdvösek voltak-e avagy nem? arról most nem akarunk vitázni, de az bizonyos, hogy a zavar annyira nem nőtt volna, ha az intéző körök legalább azt teljesítették volna, amire a határozatok kötelezik őket.

A következőkben közlünk néhány oly szakaszt, mely a kerületi elnökök üléseiről és az egyetemes gyűlés megtartásáról intézkedik:

A kerületi elnökök gyűlése.

A kerületi elnökök évenként egyszer s pedig márczius hóban Pesten gyűlnek össze, s ezen ülési időre kebelükből elnököt s elnöki helyettest választanak. Ha a községkerületi képviselőségek egyharmada a kerületi elnökök rendkívüli egybegyűlését kíváná, s ezt a mult ülés alkalmával megválasztott elnökkel vagy helyettesével írásban tudatják, ez a kerületi elnökök ülését legfőlebb egy hó alatt egybehivandja, hol ismét új elnököt és elnöki helyettest választanak.

70. §.

Az egybegyűlt elnökök hatásköréhez következő tárgyak tartoznak:

a) az izr. országos iskolai alap kezelésének ellenőrzése az erre nézve megállapított szabályzat értelmében és jelentéstétel ez iránt az izr. orsz. egyetemes gyűléshez;

b) a rendszerint három évenként vagy szükség esetében tartandó rendkívüli orsz. egyetemes gyűlés egybehívása, mely utóbbihoz azonban legalább a kerületi képviselők felének beleegyezése kívántatik;

c) közös költségen felállított, fentartott vagy segélyezett izr. orsz. tan- és jótékonyági intézetek fölötti felügyelet, az ez iránt megállapított szabályok vagy az egyetemes gyűlés egyes határozatai értelmében;

d) a magyar és erdélyhoni izraelitákat közösen érdeklő indítványok tárgyalása, ezeknek a községkerületek vagy az egyetemes gyűlés elé terjesztése céljából;

e) az egyetemes gyűlés határozatainak végrehajtása, a mennyiben ez az egyes községkerületek illetékességének fentartva nincs.

71. §.

Az egybegyűlt kerületi elnökök saját kebelükből évenként az országos iroda elnökeül egy tagot választanak, kinek állandóan Pesten kell laknia. Ez atveszi a kormányrendeleteket és a kerületi elnökhöz intézett egyéb iratokat, s gondoskodik azoknak a kerületi elnökségekhez való szétküldése és közléséről.

72. §.

Érvényes határozatok hozatalához legalább a kerületi elnökök felének jelenléte szükséges. A határozatok általános szótöbbséggel hozatnak, a különvélemények jegyzőkönyvbe ígathatók.

73. §.

Az egybegyűlt kerületi elnökök az elnöki iroda költségvetését jóváhagyás végett az egyetemes gyűlés elé terjeszteni tartoznak, melynek jóváhagyása nélkül kiadásokat nem tehetnek.

74. §.

Az országos iroda költségei az izr. orsz. iskolai alaptól fedeztetnek és az egyetemes gyűlés által megszavazandó országos költségbe felveendőek.

75. §.

A kerületi elnökök közös üléseikbe hozott minden határozatukért az izr. egyetemes gyűlésnek, és az orsz. iroda elnöke hivatalos eljárásáért a kerületek egybegyűlt elnökeinek felelős.

Egyetemes gyűlés.

76. §.

Az izraelita egyetemes gyűlés az összes magyar és erdélyhoni izraelitáknak a választási szabályzat határozataihoz képest szabadon választott 86 képviselőjéből álló gyűlése.

77. §.

Az egyetemes gyűlés Pesten ül össze s a megállapított ház- s ügyrend szerint tanácskozik és határoz,

78. §.

Az egyetemes gyűlés hatásköréhez következő tárgyak tartoznak:

a) az izr. országos iskolai alap kezelését illető rendelkezés és kezelésének ellenőrzése;

b) az izr. országos iskolai alap jövedelmei hovaforrásának meghatározása és egyes kerületek vagy községek számára az iskolai alaptól nyújtandó segély engedélyezése;

c) az egyetemes gyűlés és országos iroda, valamint az egybegyűlt kerületi elnökök költségeinek megállapítása, az ez utóbbiak által előterjesztett költségvetés alapján;

d) a kerületi elnökök gyűléseiről szóló jelentés átvétele; ezek számadásainak megvizsgálása s irányukban a feloldó határozat hozatala;

e) az izr. orsz. tan- és jótékonyági intézetek állapotáról szóló jelentés átvétele s az ez irányban szükséges határozatok hozatala;

f) a kerületi elnökök gyűlésének vagy egyes gyűlési tagok előterjesztése s indítványa, ugy egyes községek és személyek folyamodványai feletti tanácskozás és határozathozatal, amennyiben ezek izraelita hitfelkezeti ügyekre vonatkoznak, de az egyes autonóm hitközségek és községkerületek illetékességéhez nem tartoznak;

g) az izraelita község szervezési, iskolai s választási szabályzatok netáni módosítása.

79. §.

Az egyetemes gyűlés illetékességi köréből az izraelita vallást és szertartásokat illető tárgyak ki vannak zárva.

80. §.

Az egyetemes gyűlés összes határozatai a vallás- és közoktatási miniszter által ő felsége elebe terjeszteni, s jogerővel azon esetben bírnak, ha ellenük a legfelsőbb felügyeleti jognál fogva kifogás nem tételik.

*

Ha ezek a gyűlések rendszeren a kiszabott időben megtartattak volna, a magyar zsidóság hitközségeinek képe nem lenne olyan elszomorító; a felmerülő viszályokat eli tézhették volna minden nagyobb baj nélkül és ha nem is mindent, de legalább is a legszükségesebbeket megtehették volna a magyar zsidóság felekezeti helyzetének javítására.

—d.

Napilapjaink.

Az a vád, miszerint a sajtó zsidók kezében van, majdnem olyan alapos, mint egy másik antiszemita ráfogás, hogy t. i. a földbirtok zsidó kézre került. A földbirtokkal a zsidók ép úgy vannak, mint a sajtóval. Vannak ugyan nagy és kis zsidó földbirtokosok, ép úgy, a mint zsidó lapszerkesztők és hírlapírók vannak, de a legnagyobb része csak mint egyszerű hírlapíró munkás tengődik, a nélkül, hogy annak a lapnak politikai vagy társadalmi irányára bármely befolyást gyakorolna. Dolgozik, mint a napszámos és a szerkesztő az ő zsarnoka. Nálunk nincs egy magyar lap sem, melynek szerkesztője zsidó volna, kivéve az »Egyenlőség«, mely lap azonban felekezeti. A nagy és kis napilapok zsidó felekezeti munkatársai kénytelenek úgy tánczolni, a hogy a szerkesztő füttyül, s innen van, hogy e lapok többnyire az antiszemita izgatásnak csinálnak propogandát.

Az árral úszni! Ez levén legtöbb napilapjaink jelszava, a szerkesztők mindent óvatosan kerülnek, a mi őket a valódi szabadság és a demokratiai eszmék szolgálatában állóknak feltüntetné. Sőt vannak, kik leplezetlenül hirdetik az osztályharcot, a zsidóüldözést, a felekezeti háborút; anélkül, hogy akadna, a ki határozottan

merne állást foglalni a népbolondítás eme iránya ellen. Néha felhangzik ugyan egy-egy tiltakozó szó, de ez is olyan szemérmes, oly félénk, hogy szinte kétségbe ejti a valódi szabadság barátait.

Legjobban tűnik ki a lapok haszontalansága, mikor olyan kérdés forog fenn, melynek megvitatása a gentryt és az ultramontanizmust az ő valódi színében megvilágítani kellene. Hogy himeznek, hámoznak, hogy erőlködnek ilyenkor a mi derék laptársaink. A teljes igazság kimondását kerülük, mint a macska a meleg kását. Csak butítani, félrevezetni a közönséget, más céljuk nincsen. Miért is kapjanak hajba olyan hatalmas két faktortal, mint a milyen az ultramontanizmus és a vele szövetséges gentry, mikor a közönség, a nép úgy is előfizet?

Mi a sajtó eme elkorcsosodásának megakadályozását csak minél több valódi szabadelvű lap életbeléptetése által tartjuk lehetségesnek. A sajtószabadság korlátozása célhoz nem vezetne, sőt ellenkezőleg még nagyobb tért nyitna az ultramontan és feudál elemek néprontó masinációjának.

H I R E K.

— **Zsidómagyarok Amerikában.** A következőkben közlünk egy amerikai levelet, csupán azért, hogy bizonyos hitvány rágalmozóknak bebizonyítsuk, hogy a zsidó még akkor is ragaszkodik hazájához, mikor távol tőle nem vár attól semmi előnyt. Az amerikai magyar kolóniát értjük, mely többnyire zsidókból áll, a kiknek egyikétől vettük ezen sorokat: „Meggyőződtek a new-yorki magyarok arról és bebizonyították, hogy még idegen országban is, távol hazájuktól van bennük elég egy nemzet önállósági jellegéből és hogy a szabad ország talajában egészséges gyökeret ver a fa, melyet ápolnak! A magyar ünnep reggeli 9 órakor kezdődött. Az idő bdrult volt és közbe-közbe esett is. Mialatt a különféle egyesületek sorakoztak, a cigány játszott és a jó magyarok lelkesedése csakhamar tetőpontját érte el. Mikor a huszárok mentéikben és fehér tollu kalpagaikkal megjelentek, kitört az örömszaj. Huszárok nyitották meg a menetet, utánuk a rendező bizottság, a különféle egyesületek és az Egyesült-Államok néhány magyar egyesületének küldöttei. — A menet mintegy 2000 főből állott; egy része Mária Terézia korabeli egyeuruhát viselt, másik része mint csikós jelent meg lóháton és a többiek egyleteik jelvényét viselték. Az egyik, négy ló által vont diszkocsiban egy szőke leányka ült, ki Hungária nemtőjét ábrázolta. Egy második diszkocsin Columbia foglalt helyet, egy kékszemű és szőghajú lányka által ábrázolva, lovagjai és apródjai környezetében. Egy harmadik kocsin igen sikerült dekorációval Magyarország borkulturáját ábrázolta. Bacchus szőlőlevelekből font koszorúval ült egy zöld levelekkel diszitett hordón, kezében aranyserleggel, szőlőmivelő parasztok közt. A menet a város néhány főbb utcáin végig vonulván, a Harlem River Park-ban ütötte fel sátrait. Erre az ünnep megkezdődött. Hungária üdvözölte az összegyűlt magyarokat. Columbia angolul tartotta beszédét, melynek folyamában mondá, hogy »kedves neki a haza, hol bölcsője állott, de ép oly kedves neki az ország, melyben nevelkedett, mert szabadság- és vendégszerető mind a kettő.« Kleinman Manó, az ünnep elnöke és Malocsay ügyvéd a magyarokat összetartásra és a haza iránti szeretetre buzdították, Palmer amerikai tábornok pedig szép szavakban dicsérte a magyar nemzet szabadságért való lelkesülését, összehasonlítva Magyarországot és Amerikát, mint a két leghazaszeretőbb nép bölcsőjét. Frankel Bernard német nyelven tartott beszédet, a magyar szabadságot magasztalva. A szónokokat minduntalan tapsvihar szakította félbe és menydörgésként hallatszott egy pár ezer ember ajkáról: »Éljen a szabadság! Éljen a haza!« A zene rá-

huzta a Rákóczy indulót és a táncz megkezdődött. A magyar hölgyek és ifjak oly tüzzel járták a csárdást, akár csak ottanon. Mig a fiatalság a táncznak hódolt, a kicsinyek és öregek a parkban széjjeledtek szét, hol versenyfutás és mászás, hintázás és tűzijáték volt. A lakomán dr. Loew Vilmos mondott toastot. Lángoló szavakban emlékezett meg a távol hazájától szenvedő nagy száműzöttről: Kossuth Lajosról. Beszéde végén mélyen megható szavakkal intette a magyarokat, hogy el ne felejtsek Kossuth Lajos önfeláldozó hazafiságát, hogy szeressék és imádják a legnagyobb magyart. És az összegyűlt magyarok egy szivből és lélekből kiáltak: Éljen Kossuth Lajos!

— **Párisból** írják: Nem csekély feltűnést keltett Treppel püspöknek a francia képviselőházban a válási törvényjavaslat tárgyalása alkalmából tett ama nyilatkozata, hogy ez »semita törvény,« melyet a katolikus Franciaországnak nem szabad elfogadnia. Hát bizony tény az, hogy Crémieux első volt, aki a házasság felbonthatatlansága iránti tilalmat megszüntetni indítványozta és most Naquet szenátor (szintén zsidó) volt az, ki leghathatósabbban kardoskodott a válási törvényjavaslat elfogadása mellett. A törvényjavaslat elfogadása azt bizonyítja, hogy a francia nemzet sokkal érettebb, sem hogy magát középkori nézetek által az észszerűség útjáról elterelni engedné.

— **Az algiri zsidó hajsza** alkalmából a Párisban megjelenő »L'armée française« című katonai közlöny cikket közöl, melyből átvesszük a következőket: Van nekünk (a francia köztársaságnak) Algériában 2.500.000 arab, 180.000 francia és 34 ezer bennszülött zsidó polgárunk. Ezek a számok eléggé bizonyítják, mily nagy szükség van itt a francia elemek szoros egyesítésére s így tehát a zsidókra is. Ép azért nem foghatjuk fel, hogy ama percz alkalmával a keresztény francziáknak mikép juthatott eszébe különbséget tenni zsidó és keresztény közt? Az algiri zsidók körülbelül 20 év óta a polgári és politikai jogokat élvezik és be kell vallanuk, hogy aránylag rövid idő is elég volt őket minden szolgálatra képesíteni, mit az állam és a társadalom tőlük követelhet.

— **A zsidók helyzete Oláhországban** mindinkább szomorítóbb lesz. A kormány, mint onnan írják, mindent elkövet, hogy őket kivándorlásra szorítsa. A házalói törvény, mely annyi zsidó családot kenyerétől fosztott meg, most egy újabb törvény által fog megtoldatni: a kézműipar céhek életbeléptetése iránti törvényvel. A bukaresti képviselőház a hol legközelebb napirendre fog tüzetni, azt akarja elhatározni, hogy idegenek céhek tagjai nem lehetnek és így a zsidókat, kiket itt »idegeneknek« mondanak, megakarják akadályozni az ipar üzésében. Ha tekintetbe vesszük, hogy három negyedrésze az oláhországi iparosoknak zsidó, akkor eléggé szembetűnő a csapás nagysága, mely az ottani hitrokonokat fenyegeti. A kivándorlás irtoztató nehézséggel jár, mert. Amerikába csak úgy fogadnak bevándorlót, ha 1000 dollár értékű vagyont tud felmutatni. A jassyi zsidó együletnek már is 1300 keresetétől megfosztott családról kell gondoskodni. Egy részéről (160 családról) akként gondoskodott, hogy teheneiket adtak nekik, tej és vaj-árusítás céljából.

— **A közelgő izr. ünnepek** alkalmából a pesti izr. hitközség előljárósága az imaházakban való nagy tolongásnak elejét veendő, oly intézkedéseket tett, hogy a bemenetel csakis a bemeneti bárca előmutatása mellett engedtetik meg. E bárca az imaszéktulajdonosoknak — a mennyire címük tudva van — a hitközségi iroda részéről díjtalanul megküldetnek, illetőleg a jelentzőknek kiadatnak. A bemeneti bárca tulajdonosának kíséretében csakis egy legfeljebb 13 éves gyermek fog bebocsáttatni. Budapesten 1884. aug. hóban. A pesti izr. hitközség előljárósága.

Felhívás előfizetésre.

AZ IZR. HITKÖZSÉGI ELNÖKSÉGEKHEZ.

Mélyen tisztelt Elnök úr!

Midőn lapunkat az „Egyenlőséget“, ezelőtt két évvel egy szomorú helyzet kényszerűsége alatt alapítottuk, főleg az a cél lebegett szemünk előtt, hogy a felekezetünk valláserkölcsi tisztasága ellen szórt rágalmakat meghazudtoljunk és hogy lealczázzuk azokat a tényezőket, melyek lelketlen önzésből és szennyos magánindokokból férfiatlan hadjáratot indítottak a zsidómagyarok polgári és politikai jogai ellen.

A zsidómagyarok lelkesülten fogadták fellépésünket és tömegesen sorakoztak zászlónk alá felekezetünk irodalmi kitünőségei.

De a nagy közönség, hitrokonaink nagy része is járult támogatásunkhoz úgy, hogy az Egyenlőség, mely a hetilap szerény vitorlája alatt indult a terhes utra, rövid idő múlva hazánk minden vidékén elterjedt.

Az eszmék, melyeket hirdettünk, utat törtek maguknak mindenütt, a hol józan gondolkodás és tiszta hazafiság honolt és mi büszkén tekintettünk az eredményre, mert tapasztaltuk, hogy nézeteink hódítanak és ítéletünket magukévá teszik a mérvadó körök.

Ezen múltunknál fogva, azt hisszük, jogosan fordulhatunk hitrokonainkhoz és főleg az izr. hitközségek elnökségeihez, hogy jö v ö b e n ö k is járuljanak lapunk támogatásához.

Nehéz feladatok várnak még reánk, nagy kérdéseket kell még megoldanunk, annyira, hogy lemondanunk kellene, ha nem kecsegtetne a remény, hogy nem fognak bennünket cserben hagyni azok a tényezők, melyek első sorban volnának hivatva bennünket támogatni: a h i t k ö z s é g e k.

Ezekhez fordulunk ez uttal és szentül hisszük, hogy szavunk nem hangzik el mint szó a pusztában.

Kérelmünk az, hogy a hitközségek fogadják el az „Egyenlőséget“ hivatalos felekezeti közlönyükké. Minden nagyobb felekezetnek e hazában külön felekezeti lapja van. Mi is csak ezzel az eszközzel fejthetünk ki oly tevékenységet, mely az egész magyar zsidóság kívánalmának megfelel.

Kérelmünk teljesítése alig terheli meg a községi budgetet, mert az a község, mely az »Egyenlőség« támogatásához előfizetésével járul, e lap hirdetési rovatával teljesen rendelkezik és díjtalanul teheti közzé községi pályazatait, melyekért a napilapokban háromszor annyit kénytelen fizetni, mint a mennyi a lapunkra való előfizetési díj.

A hirdetés eredménye iránt legnagyobb garanciát nyújt az, hogy lapunk, mely minden zsidó hitközségnek jár, első sorban azok kezeihez jut, kik a községi pályázatok által közvetlenül érintve vannak.

T. Elnök ur! Szives közreműködésétől függ a siker. Egy zsidó magyar hitközségi közlöny létezése nélkülözhetetlen. Ilyen közlöny hiánya egyik főoka a hitközségi életünkben tapasztalható egyöntetlenségnek. Azért ismételve kérjük becses hozzájárulását.

Hazaifui és hitrokonai üdvözlettel!

Az Egyenlőség szerkesztősége.

Kérjük azon t. hitközségeket, melyek lapunkra előfizetni akarnak, miszerint megrendeléseiket mielőbb eszközölni méltóztassanak.

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 8 frt. Fél évre . . . . . 4 frt.
Negyed évre . . . . . 2 frt.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba (Károly-körut 20. sz.) küldendők.

Szerkesztői üzenetek.

F. M. urnak Nyiregyháza. Aféle otronbaságokat legjobb ignorálni.

Sz. L. urnak Megyaszó. Nem közölhető; de megragadjuk az alkalmat, hogy e valóban fenkölt szellemű hölgy iráni hódolatunkat kifejezzük.

Juvenus. Kisvárda. Az általa érintett ügy lapunk e heti számában megbeszélés tárgyát képezi. Tudósításokat kérünk.

Egy buzgó olvasó Veszprém. Más oldalról is vettünk arra a bizonyos kérdésre vonatkozó szakszerű cikket, de beteg agynak antiszemitikus fantáziáival komolyan foglalkozni nem lehet.

P. A. urnak Sz.-Somlyó. Köszönjük irántunk tanusított jó indulatát.

Több levelezőnek. A valás-reformáló humbug tárgyábanirt cikkeket e héten térszüke miatt mellőznünk kellett.

Pályázat.

A sátoralja-ujhelyi izr. elemi iskolában egy 600 frt évi fizetéssel egybekötött tanítói állomás e tanév kezdetével betöltendő, melyhez a magyar es német nyelv szóés írásban való teljes birása, valamint a héber tárgyakban alapos oktatási képesség kívántatik. Oktatási nyelv a magyar. Véglegesítés esetén a fizetés felemelése is várható.

Ez állomást elnyerni óhajtók ajánlatai, képességüket, korukat és családi körülményeiket igazoló okmányokkal, f. hó 18-ig alulirothoz küldendők be.

Reichard Mór,
hitk. elnök.

Pályázat.

A szigetvári izr. felekezeti népiskola felső osztályai-ban a tanítói állomás szeptember 1-jére betöltendő.

Pályázók felkéretnek okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat alulirothoz beküldeni.

A tanítási nyelv a magyar, de a német és héber nyelvben való jártaság is kívántatik.

Évi fizetés 600 frt o. é.

Dr. Neuhaus Jakab,
iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A szegszárdi izr. hitközség 6 osztályu felekezeti népiskolájában f. évi szeptember 10-én betöltendő tanítónői állomás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázat hirdettetik.

Ezen állás 500 frt évi fizetéssel van egybekötve.

Felkéretnek a pályázni kívánók, hogy a népiskolai tárgyak, főkép pedig a nőikézimunkák tanítására képesítő okleveleikkel ellátott és kellően felszerelt folyamodványaikat f. hó 30-ikáig alulirothoz beküldeni sziveskedjenek.

A választás határnapja f. évi augusztus hó 31.

Szegszárdon, 1883. évi augusztus hó 14.

Klein Miksa, hitk. elnök.

Pályázat.

A czeglédi izr. hitközségben megürült s 600 frt évi fizetés, szabad lakás, fél sechita és egyéb jövedelmekkel díjazott kántori állomás betöltése iránt ezennel pályázat nyittatik. Az alkalmazandó kántornak egyuttal שׁוֹב וְקוֹרָא-nak kell lenni és időszerű előadási képességgel kell birnia, miért is, ha az igényeknek teljesen megfelel, működési ideje alatt fizetés-emelésre számithat.

A kellően felszerelt folyamodások, bezárólag ez évi szeptember hó negyedikéig alulirt elnökséghez intézendők s az állomás feltétlenül 1884. évi szeptember 12-én foglalandó el. Próbaelőadásra csak a meghívotak jöhetnek s az utazási költségek csak az acceptálnak térítetnek meg.

Váradí Dávid

hitk. elnök.

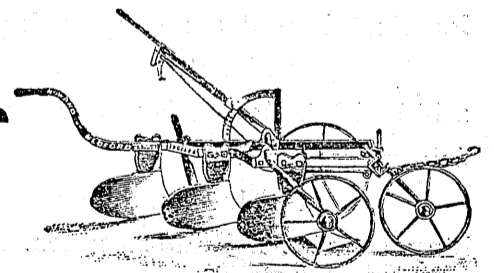
Löwinger Miksa

gazdasági

gépgyár

raktára.

Budapesten, gyapju- és hold

mindennemű gazdasági gépeit és
es. ... megességeket malmok és bányagépekben a legolcsóbb árak és legkedve-
zőbb fizetési feltételek mellett. A nagy uraságok, valamint a nagyérdemű érdekelt körök megszeglélés
végett tisztelettel meghivatnak. — Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.
Megbízható ügynökök kerestetnek.